ऋग्वेद त्रिकालसन्ध्यावन्दनम्

ரு'க்3வேத3 த்ரிகாலஸந்த்4யாவந்த3நம்

(द्रविड–सम्प्रदाय:) (தமிழ் ஸம்ப்ரதாயம்)

ब्रह्मश्री कै. भरणीधर–शास्त्रिण:

ப்ரஹ்மஸ்ரீ. கை. பரணீதர ஶாஸ்த்ரிகள்

ASTHIKA DHARMAM PUBLICATIONS

ऋग्वेद-त्रिकालसन्ध्यावन्दनम्
ருʼக்³வேத³-த்ரிகாலஸந்த்⁴யாவந்த³நம்

(द्रविड-सम्प्रदायः)
(தமிழ் ஸம்ப்ரதாயம்)

ब्रह्मश्री-कै॰ भरणीधर-शास्त्रिणः
ஆஸ்திக தர்மம்
ப்ரஹ்மஶ்ரீ கை. பரணீதர ஶாஸ்த்ரிகள்
(ஶ்ரீமடம்—காஞ்சீபுரம்)

ASTHIKA DHARMAM PUBLICATIONS
C/o Ky. Bharaneedhara Sastrigal
Door #1, Kailash Flat, 9/5 Thiruvengadam Street
West Mambalam, Chennai – 600 033
E-mail: asthika.dharmam@gmail.com
Website: asthikadharmam.org
Mobile: 99401-00056

First Edition : September, 2020

© Copyright : by the Author

Published by : **ASTHIKA DHARMAM PUBLICATIONS**
C/o Ky. Bharaneedhara Sastrigal
Door #1, Kailash Flat, 9/5 Thiruvengadam Street
West Mambalam, Chennai – 600 033
E-mail: asthika.dharmam@gmail.com
Website: asthikadharmam.org
Mobile: 99401-00056

Book size : 165 × 240 mm

Pages : 128+

Paper used : 80 GSM Maplitho

Price : **₹195**

Printed at : **Jai Ganesh Offset Printers**
Chennai – 600 004
E-mail: jaiganeshoffset@yahoo.co.in
Mobile: 98401-11457

Website : www.kamakoti.org
E-mail : kanchimutt@gmail.com

☎ : 044-2722 2115

உ

॥ श्रीचन्द्रमौलीश्वराय नमः ॥

श्रीशंकरभगवत्पादाचार्य परम्परागत मूलाम्नाय सर्वज्ञपीठम्

पूज्यश्री काञ्चीकामकोटिपीठाधिपति

जगद्गुरु श्रीशंकराचार्य स्वामिनः

श्रीमठम् संस्थानम्

सं.१, सालै वीथी, काञ्चीपुरम् ६३१५०२

ऋग्वेदाध्वतटे प्रदीपमतुलं स्मार्तक्रियाबोधकम्
सन्ध्यावन्दनदीपकं सुमहितं तन्वन् बुधाग्रेसरः।
श्रीमच्चन्द्रिरमौलिवीक्षणचयैः भद्रैः सदा मण्डितः
राजेत् श्रीभरणीधरो सुयशसा श्रुत्यम्बया लालितः।।

वेदो नित्यमधीयतां तदुदितं कर्म स्वनुष्ठीयतामिति सोपानपञ्चके अपास्तसमस्तकुमतिभिः अद्वैतरत्नाकरैः श्रीमच्छङ्करभगवत्पादैः निश्श्रेयसाधिगमाय वेदोदितकर्मानुष्ठानं प्रथमसोपानमित्यभाणि। सनातनधर्मे परम्परया स्मृत्युक्ता आचाराः प्राणा इव परिपाल्यन्ते। नित्यकर्मणां निरूपणावसरे

संध्या स्नानं जपश्चैव देवतानां च पूजनम।
वैश्वदेवं तथाऽऽतिथ्यं षट् कर्माणि दिने दिने ॥

इति स्नानापेक्षया सन्ध्यायाः प्रथमं स्थानं प्रदत्तमिति सन्ध्यामहिमा बोभूयते। नित्यकर्मण्येव मोक्षसरणौ चित्तशुद्धिं प्रदाय उत्तरोत्तराभिवृद्धिं कारयन्तीति तेषां प्राधान्यं श्रुतिस्मृतिपुराणेषु जोघुष्यते। तादृशे सन्ध्यावन्दने शाखादेशकुलाचारभेदैः क्रमभेदाः पद्धतिभेदाश्च दरीदृश्यन्ते। द्रुपदादिव मुञ्चत्विद्यादीनां मन्त्राणां विनियोगः देशाचारविधानेनानुसर्यन्ते। तत्र स्मार्तानुष्ठानरीत्या ऋग्वेदसन्ध्यावन्दनपद्धतिं विद्वदालोचनेन सम्यक् सङ्ग्रथ्य अस्माकमत्यन्तं प्रियशिष्यः वेदश्रीविभूषितो भरणीधरः प्रकाशयतीति ज्ञात्वा मोदाम्बुधौ गाहते इव मनः। श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्यम्बासमेतश्रीचन्द्रमौलीश्वरकृपाविलासैः पद्धतिरियं ऋग्वेदिनां सरणिप्रदीपिका भूयादिति सम्पादकः तदुपकारकर्तारश्च विद्वांसः श्रेयोभिः विराजन्तामिति चाशास्महे।

नारायणस्मृतिः।

श्रीशार्वरी-श्रावण-शुक्लप्रथमा
यात्रास्थानम् - शिवास्थानम्,तेनम्बाक्कम्

स्वस्ति-वचनम् — गुरुवन्दनम्

ॐ श्री-गुरुभ्यो नमः ॥

श्री-काञ्ची-कामकोटि-पीठाधिपति-जगद्गुरु-श्री-शङ्कराचार्य-श्री-चरणयोः प्रणामाः ।

श्री-महात्रिपुरसुन्दरी-समेत-श्री-चन्द्रमौलीश्वराय नमः ।

स्वस्ति श्रीमद्-अखिल-भूमण्डलालङ्कार-त्रयस्त्रिंशत्-कोटि-देवता-सेवित-श्री-कामाक्षी-देवी-सनाथ-श्रीमद्-एकाम्रनाथ-श्री-महादेवी-सनाथ-श्री-हस्तिगिरिनाथ-साक्षात्कार-परमाधिष्ठान-सत्यव्रत-नामाङ्कित-काञ्ची-दिव्य-क्षेत्रे शारदामठ-सुस्थितानाम्

अतुलित-सुधारस-माधुर्य-कमलासन-कामिनी-धम्मिल्ल-सम्फुल्ल-मल्लिका-मालिका-निःष्यन्द-मकरन्द-झरी-सौवस्तिक-वाङ्गिगुम्फ-विजृम्भणानन्द-तुन्दिलित-मनीषि-मण्डलानाम्

अनवरताद्वैत-विद्या-विनोद-रसिकानां निरन्तरालङ्कृतीकृत-शान्ति-दान्ति-भूम्नाम्

सकल-भुवन-चक्र-प्रतिष्ठापक-श्रीचक्र-प्रतिष्ठा-विख्यात-यशोऽलङ्कृतानाम्

निखिल-पाषण्ड-षण्ड-कण्टकोत्पाटनेन विशदीकृत-वेद-वेदान्त-मार्ग-षण्मत-प्रतिष्ठापकाचार्याणाम्

परमहंस-परिव्राजकाचार्यवर्य-जगद्गुरु-श्रीमत्-शङ्करभगवत्पादाचार्याणाम्

अधिष्ठाने सिंहासनाभिषिक्त-श्रीमत्-चन्द्रशेखरेन्द्र-सरस्वती-श्रीपादानाम्

अन्तेवासिवर्य-श्रीमद्-जयेन्द्र-सरस्वती-श्रीपादानाम् अन्तेवासिवर्य-श्रीमत्-शङ्करविजयेन्द्र-सरस्वती-श्रीपादानां चरण-नलिनयोः सप्रश्रयं साञ्जलिबन्धं च नमस्कुर्मः ॥

ஸ்வஸ்தி-வசநம் — கு3ருவந்த3நம்

ஓ ஸ்ரீ-கு3ருப்4யோ நம:॥
ஸ்ரீ-காஞ்சீ-காமகோடி-பீடா2தி4பதி-ஜக3த்3கு3ரு-ஸ்ரீ-ஶங்கராசார்ய-
ஸ்ரீ-சரணயோ: ப்ரணாமா:।
ஸ்ரீ-மஹாத்ரிபுரஸுந்த3ரீ-ஸமேத-ஸ்ரீ-சந்த்3ரமௌலீஶ்வராய நம:।

ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீமத்3-அகி2ல-பூ4மண்ட3லாலங்கார-
த்ரயஸ்த்ரிம்'ஶத்-கோடி-தே3வதா-ஸேவித-ஸ்ரீ-காமாக்ஷீ-
தே3வீ-ஸநாத2-ஸ்ரீமத்3-ஏகாம்ரநாத2-ஸ்ரீ-மஹாதே3வீ-ஸநாத2-
ஸ்ரீ-ஹஸ்திகி3ரிநாத2-ஸாக்ஷாத்கார-பரமாதி4ஷ்டா2ந-
ஸத்யவ்ரத-நாமாங்கித-காஞ்சீ-தி3வ்ய-க்ஷேத்ரே
ஶாரதா3மட2-ஸுஸ்தி2தாநாம்

அதுலித-ஸுதா4ரஸ-மாது4ர்ய-கமலாஸந-காமிநீ-
த4ம்மில்ல-ஸம்பு2ல்ல-மல்லிகா-மாலிகா-நி:ஷ்யந்த3-
மகரந்த3-ஜ2ரீ-ஸௌவஸ்திக-வாங்நிகு3ம்ப2-
விஜ்ரு'ம்ப4ணாநந்த3-துந்தி3லித-மநீஷி-மண்ட3லாநாம்

அநவரதாத்3வைத-வித்3யா-விநோத3-ரஸிகாநாம்'
நிரந்தராலங்க்ரு'தீக்ரு'த-ஶாந்தி-தா3ந்தி-பூ4ம்நாம்

ஸகல-பு4வந-சக்ர-ப்ரதிஷ்டா2பக-ஸ்ரீசக்ர-ப்ரதிஷ்டா2-
விக்2யாத-யஶோ(அ)லங்க்ரு'தாநாம்

நிகி2ல-பாஷண்ட3-ஷண்ட3-கண்டகோத்பாடநேந
விஶதீ3க்ரு'த-வேத3-வேதா3ந்த-மார்க3-ஷண்மத-
ப்ரதிஷ்டா2பகாசார்யாணாம்

பரமஹம்'ஸ-பரிவ்ராஜகாசார்யவர்ய-ஜக3த்3கு3ரு-ஸ்ரீமத்-
ஶங்கரப4க3வத்பாதா3சார்யாணாம்

அதி4ஷ்டா2நே ஸிம்'ஹாஸநாபி4ஷிக்த-ஸ்ரீமத்-
சந்த்3ரஶேக2ரேந்த்3ர-ஸரஸ்வதீ-ஸ்ரீபாதா3நாம்

அந்தேவாஸிவர்ய-ஸ்ரீமத்3-ஜயேந்த்3ர-ஸரஸ்வதீ-
ஸ்ரீபாதா3நாம் அந்தேவாஸிவர்ய-ஸ்ரீமத்-
ஶங்கரவிஜயேந்த்3ர-ஸரஸ்வதீ-ஸ்ரீபாதா3நாம்' சரண-
நலிநயோ: ஸப்ரஶ்ரயம்' ஸாஞ்ஜலிப3ந்த4ம்' ச நமஸ்குர்ம:॥

॥ॐ श्रीगुरुभ्यो नमः॥

अवतारिका
அவதாரிகை

நமது குருநாதாளின் பாதாரவிந்தங்களில் ஸமர்ப்பணம்.

ஸ்ருஷ்டி முதல் பல யுகங்களாக ஆஸ்திக தர்மமாகிய ஸநாதன தர்மத்திலே நாம் அனைவரும் வாழ்ந்து கொண்டிருக்கிறோம். "வஸுதைவ குடும்பகம்" என்று ஒன்றுபட்டு வாழ்ந்து வந்தாலும் அதில் ஒவ்வொருவரும் ஒவ்வொரு விதத்தில் வேறுபட்டு இருக்கிறோம். அந்த வகையில் ப்ராம்மணர்களில் ஸ்மார்த்தர், வைஷ்ணவர், மாத்வர் என்று ஸித்தாந்த ரீதியில் பிரிவுகள் இருந்தாலும் ஸூத்ரங்களில் நாம் ஒன்றுபடுகிறோம். நமது நித்யகர்மாக்கள் ஸூத்ரங்களில் சொன்னபடியாக அமைந்துள்ளன. அதையே முதல் ப்ரமாணமாக கொண்டிருந்தாலும் ஏனைய மற்ற பல அம்ஶங்கள் ஸித்தாந்தத்தை ஒட்டிய ஸம்ப்ரதாய பேதமாக அமைந்துள்ளன. உதாஹரணமாக அர்க்ய ப்ரதானம் செய்த பிறகு "அஸாவாதித்யோ ப்ரஹ்ம" என்று த்யானம் செய்ய வேண்டும் என்ற இடத்தில் வைஷ்ணவ, மத்வர்கள் அப்படியே த்யானம் செய்தாலும் ஸ்மார்த்தர்கள் அத்வைத புத்தியோடு "அஸாவாதித்யோ ப்ரஹ்ம, ப்ரஹ்மைவாஹமஸ்மி" என்றே த்யானம் செய்கிறோம்.

இதுபோல ரிக்வேதிகளில் தமக்கென அடையாளமாக ந்யாஸம், அர்க்யம், ப்ராயஶ்சித்தம், உபஸ்தானம் போன்ற விஷயங்களில் வேறுபாடுகள் தெரிகின்றன. அதிலும் ரிக்வேதிகள் ஒவ்வொரு மந்த்ரத்தையும் ரிஷி தேவதா சந்தஸோடுதான் சொல்லவேண்டும் என்ற வழக்கை கட்டாயமாக பரிபாலிக்கிறார்கள்.

மந்த்ரங்களை நமக்கு தெரிவித்தவர்கள் ரிஷிகள், அந்த மந்த்ரங்களின் செய்யுள் அமைப்பு சந்தஸ். மந்த்ரங்களும் அதன் ஒவ்வொரு அக்ஷரங்களும் நமக்கு உணர்த்துவது தேவதைகளின் வடிவம். எனவே ரிஷி-சந்தஸ்-தேவதைகளை மந்த்ரங்களின் தொடக்கத்தில் நினைவுகூரவேண்டும் என்பது பொது தான். ஆனால் அதன் க்ரமத்தை ரிக்வேதிகள் ரிஷி தேவதை சந்தஸ்

என்று கொள்கின்றனர்.

இதற்கு ந்யாஸம் என்றும் கூறுவார்கள். ந்யாஸங்களில் பல வகை. ரிஷி ந்யாஸம், தேவதா ந்யாஸம், சந்தோ ந்யாஸம், அங்க ந்யாஸம், கர ந்யாஸம் என்றும் பல வகையில் உள்ளது. ந்யாஸம் என்றால் பொதுவாக ஒன்றை த்யானித்து நமது உடல் உறுப்பு ஒன்றை தொடுவது என்று பொருள். இது ஜபம் ஹோமம் முதலிய அனுஷ்டானங்களில் மிக முக்யமானது.

தேஶாசாரங்களிலும் சில மாறுபாடுகள் உள்ளன. இன்ன தேஶத்தை சேர்ந்தவர்கள் என்று அடையாளம் காட்டும் வகையில் இவை உள்ளன. இவற்றையும் இந்த புத்தகத்தில் தொகுக்க முயன்றுள்ளேன்.

மேலும் இயன்றவரை அனைத்து ரிஷி வாக்ய ப்ரமாணங்களையும் சேர்த்துள்ளேன். ஏனென்றால் இதில் "ஆஶ்வலாயன க்ருஹ்யபரிஶிஷ்டம், ஆஶ்வலாயன ஸ்ம்ருதி, ஸ்ம்ருதிமுக்தாபலம், ஶௌநகீயம், ஆஹ்னிக சந்த்ரிகை, ஆசாரேந்து" முதலானவைகளை பார்த்து அதில் உள்ள ப்ரமாண வசனங்களை கொண்டும் இது வரை ஆஹ்னிகத்தை அனுஷ்டானத்தை யதாவத்தாக காத்துவரும் ஒரு சில வித்வான்களின் ஆலோசனைப்படியும் இதனை தொகுத்துள்ளேன்.

இதற்கு முன் இதே போல் ஸந்த்யாவந்தன ப்ரயோகத்தை தொகுத்து வெளியிட்ட பல மஹான்களை நினைவுகூர்ந்து அவர்களுக்கும் க்ருதஜ்ஞதையைத் தெரிவித்துக் கொள்கிறேன்.

ஸாமான்ய க்ருஹஸ்தர்கள் முதல் வித்வான்கள் வரையில் அனைவரும் விரும்பும் வகையில் இதனை தொகுத்துள்ளதாக நினைக்கிறேன்.

இதற்கு ஸஹாயம் செய்து பல க்ரந்தங்களிலிருந்து மேற்கோள் காட்ட தேவையான ப்ரமாண வசனங்களை நம்முடன் பகிர்ந்து கொண்ட ராமேஶ்வரம் ப்ரஹ்மஶ்ரீ ஷண்முகநாத ஶாஸ்த்ரிகளுக்கும் மேலும் இதனை சீர்படுத்தி சரிபடுத்தி அளித்த எனது குருநாதர் ப்ரஹ்மஶ்ரீ தினகர ஶர்மா அண்ணா அவர்கள், ந்யாய ஶாஸ்த்ர வித்வான் திருவானைக்காவல் ப்ரஹ்மஶ்ரீ ஸுப்ரஹ்மண்ய கனபாடிகள், பூர்வ மீமாம்ஸ வித்வான் பழூர் ப்ரஹ்மஶ்ரீ

நீலகண்ட ஶாஸ்த்ரிகள், வேதபாஷ்ய ரத்னம் ப்ரஹ்மஶ்ரீ நெரூர் ஶ்ரீரமண ஶர்மா அவர்கள் அனைவருக்கும் எனது நமஸ்காரங்களையும் க்ருதஜ்ஞதையையும் தெரிவித்துக் கொள்கிறேன்.

இப்புத்தகம் மெருகுடன் அழகுற வெளிவர அனைத்து விதத்திலும் ஆரம்ப நாள் முதல் இன்றுவரையிலும் இதற்குப்பிறகும் பல விதத்திலும் குறிப்பாக கணினி தட்டச்சு/உள்ளீடு/வடிவமைப்பு முதலியவற்றில் உதவிசெய்து வரும் ஶ்ரீமான் கார்த்திக் ராமன் (Professor, IIT Madras) அவர்களுக்கும் அவரது குடும்பத்தார்களுக்கும் ஶ்ரீ ஆசார்யாள் ஆசிகள் பூர்ணமாக கிடைக்கப் ப்ரார்த்திக்கிறேன். இதனை நல்லபடியாக அச்சிட்டு வெளிப்படுத்திய ஶ்ரீ ரவி ப்ரின்டர்ஸ்க்கும் நன்றிகள் பல.

இதில் தொகுக்கப்பட்ட விஷயங்கள் சரியாக இருப்பின் அது குருநாதருடைய அனுக்ரஹம். பிழைகள் இருப்பின் அது என்னுடைய மந்த புத்தி என்பதாகும்.

மஹனீயர்கள் இதில் உள்ள பிழைகளை தெரியப்படுத்தினால் மிகவும் வினயத்தோடு ஏற்று மறுபதிப்பு செய்யும் தருணத்தில் சரி செய்துவிடுகிறேன்.

அனைத்து ஸ்மார்த்த பிரிவுகளைச் சேர்ந்த ரிக்வேதிகள் க்ருஹஸ்தர்கள் இதனால் பயன்பெற்று மேலும் ஞானம் அடைந்து ஶ்ரேயஸ்ஸை அடைய ப்ரார்த்திக்கிறேன். ஶ்ரீ மஹாத்ரிபுரசுந்தரீ ஸமேத ஶ்ரீ சந்த்ரமௌளீஶ்வரரை ப்ரார்த்தித்து இந்த ரிக்வேத த்ரிகால ஸந்த்யாவந்தன புத்தகத்தை ஶ்ரீ ஆதி ஶங்கர பரம்பராகத மூலாம்நாய ஸர்வஜ்ஞ பீட ஶ்ரீ காஞ்சீ காமகோடி பீடாதிபதி ஶ்ரீசரணர்களின் பாதகமலங்களில் ஸமர்ப்பிக்கிறேன்.

श्रीशाङ्कर-वत्सरः २५२९
शार्वरिसं॰ भाद्रपद-शुक्ल-पञ्चमी
23.08.2020
तेनम्पाक्कम् – चातुर्मास्यम्

இப்படிக்கு
ஆஸ்திக தர்மம்
ப்ரஹ்மஶ்ரீ கை. பரணீதர-ஶாஸ்த்ரிகள்
ஶ்ரீமடம், காஞ்சீபுரம்

ஸமர்ப்பணம்

ஸ்ரீமடத்து வாத்யாராகிய எசையனூர் ப்ரஹ்மஸ்ரீ சந்த்ரசேகர ஶாஸ்த்ரிகள் அவர்களின் ஶிஷ்யனான ப்ரஹ்மஸ்ரீ பரணீதர ஶாஸ்த்ரிகளாகிய நான் அனேக வித்வான்களோடு கூடி அவர்களின் ஒத்துழைப்போடு தொகுக்கப்பட்டுள்ள இந்த ரிக்வேத ஸ்மார்த்த த்ரிகால ஸந்த்யாவந்தனம் எனும் புத்தகத்தை ஸ்ரீ அயோத்தி ராம ஜன்ம பூமி பூமி பூஜை மற்றும் ஸ்ரீ ஸ்ரீ ஜயேந்த்ர ஸரஸ்வதி ஸ்வாமிகளின் 86வது ஜயந்தி மஹோத்ஸவம் கூடியதான சுப தினத்தையொட்டி ஸ்ரீ ஆதிஶங்கர பரம்பராகத மூலாம்நாய ஸர்வஜ்ஞ பீட ஸ்ரீ காஞ்சி காமகோடி பீட ஶங்கராசார்ய ஸ்வாமிகளின் சரணகமலங்களில் ஸமர்ப்பிக்கிறேன்.

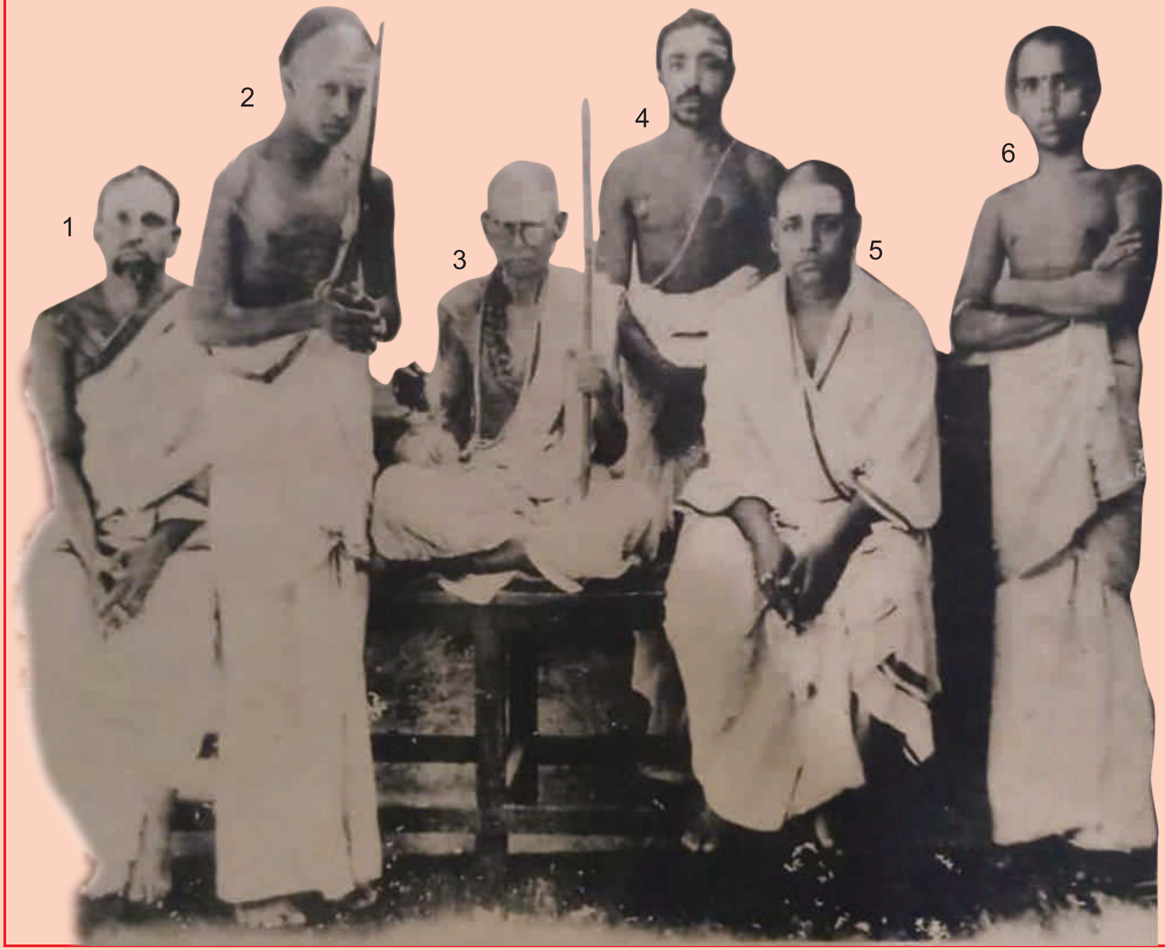

இடமிருந்து வலம்

1. ப்ரஹ்மஸ்ரீ கிருஷ்ணமூர்த்தி சாஸ்திரிகள்
(குஞ்சு சாஸ்திரிகள்)

2. ஸ்ரீ ஸ்ரீ ஸ்ரீ ஜயேந்த்ர ஸரஸ்வதி சுவாமிகள்

3. ப்ரஹ்மஸ்ரீ க்ருஷ்ண சாஸ்திரிகள்

4. ப்ரஹ்மஸ்ரீ க்ருஷ்ணமூர்த்தி சாஸ்திரிகள்
(வாலாஜா)

5. ப்ரஹ்மஸ்ரீ பாலக்ருஷ்ண சாஸ்திரிகள்

6. ப்ரஹ்மஸ்ரீ சந்த்ரசேகர சாஸ்திரிகள்
(காஞ்சி ஸ்ரீமடம் வாத்யார்)

आचमनं ஆசமனம்

आचमनं – १
ஆசமனம் 1

गोविन्द
கோவிந்த

आचमनं – २
ஆசமனம் 2

माधव
மாதவ

आचमनं – ३
ஆசமனம் 3

नारायण
நாராயண

आचमनं – ४
ஆசமனம் 4

केशव
கேசவ

अनुक्रमणिका
பொருளடக்கம்

ப்ராதஸ்ஸந்த்4யாவந்த3நம் 8

प्रातस्सन्ध्यावन्दनम् 9

மாத்4யாஹ்நிகம் 44

माध्याह्निकम् 45

ஸாயம்’ ஸந்த்4யாவந்த3நம் 80

सायं सन्ध्यावन्दनम् 81

ஸமிதா3தா4நம் 114

समिदाधानम् 115

யஜ்ஞோபவீத-தா4ரணம் 118

यज्ञोपवीत-धारणम् 119

ப்3ரஹ்மயஜ்ஞ: 120

ब्रह्मयज्ञः 121

[உபவீதத்துடனும் முடிந்த ஶிகையுடனும் இரு முறை ஆசமனம் செய்து கலக்கமற்றவனாய் ப்ராஹ்மணன் எப்பொழுதும் கிழக்கு நோக்கி அமர்ந்தவனாய் ஸந்த்யோபாஸனம் செய்ய வேண்டும்.]

ப்ராதஸ்ஸந்த்^{4}யாவந்த^{3}நம்

[உதயத்திற்கு 3 நாழிகைகள் (≈72 நிமிடங்கள்) முன்பு ப்ராத: ஸந்த்யா காலம்.]

ஆசமநம் **[இரு முறை]**

[கிழக்கை நோக்கி ஆஸனத்தில் அமர்ந்து பசுமாட்டின் காதுபோல் கையை வைத்துக்கொண்டு உளுந்து மூழ்கும் அளவிலான ஜலத்தை ப்ராஹ்ம தீர்த்தத்தினால் மூன்று முறை உறியாமல் பருகவும்.]

அச்யுதாய நம: | அநந்தாய நம: | கோ^{3}விந்தா^{3}ய நம: | (1)

[கட்டை விரலால் உதட்டை இரண்டு முறை துடைத்து மூன்று விரல்களால் ஒரு முறை வாயை துடைத்து கையை அலம்பவும்.]

[கீழ்காட்டிய விரல்களால் அந்த அந்த நாமாவை ஸ்மரித்து அந்த அந்த அங்கங்களை தொடவும்.] (2)

(1) கோ^{3}கர்ணாக்ரு’திஹஸ்தேந மாஷமக்^{3}நம்’ ஜலம்’ பிபே^{3}த் | தந்ந்யூநமதி^{4}கம்’ பீத்வா ஸுராபாநஸமம்’ ப^{4}வேத் || (வைத்^{3}யநாத^2-தீ^{3}க்ஷிதீயே ஆஹ்நிக-காண்ட^3:)

த^{3}க்ஷிணம்’ து கரம்’ க்ரு’த்வா கோ^{3}கர்ணாக்ரு’திவத் புந: | த்ரி: பிபே^{3}த்^{3}த^{3}க்ஷிணேநாம்பு^{3} த்^{3}விராஸ்யம்’ பரிமார்ஜயேத் || (வைத்^{3}யநாத^2-தீ^{3}க்ஷிதீயே ஆஹ்நிக-காண்டே^{3} ஸ்ம்ரு’தி-பா^{4}ஸ்கர-வசநம்)

(2) அங்கு^{3}ஷ்ட^{2}மூலேந ததோ முக^{2}ம்’ வை ஸமுபஸ்ப்ரு’ஶேத் || அங்கு^{3}ஷ்டா^{2}-நாமிகாப்^{4}யாம்’ து ஸ்ப்ரு’ஶேந்நேத்ரத்^{3}வயம்’ தத: | தர்ஜந்யங்கு^{3}ஷ்ட^{2}யோகே^{3}ந ஸ்ப்ரு’ஶேந்நாஸாபுடத்^{3}வயம் || கநிஷ்டா^{2}ங்கு^{3}ஷ்ட^{2}யோகே^{3}ந ஶ்ரவணே ஸமுப-

[उपवीती बद्धशिखः स्वाचान्तो द्विरनाकुलः । प्राङ्मुखः सततं विप्रः सन्ध्योपासनमाचरेत् ॥]

प्रातस्सन्ध्यावन्दनम्

[उदयात् पूर्वं घटिकास्तिस्रः प्रातस्सन्ध्याकालः ।]

आचमनम् [(द्विः)]

[प्राङ्मुखासीनः गोकर्णाकृतिहस्तेन त्रिः माषमग्नं जलं पिबेत् ।]

अच्युताय नमः । अनन्ताय नमः । गोविन्दाय नमः ।[1]

[द्विः परिमृज्य । सकृदुपस्पृश्य ।]

[निर्दिष्टाभिरङ्गुलीभिः तत्तन्नाम संस्मृत्य तत्तदङ्गं स्पृशेत् ।][2]

1. केशव [अङ्गुष्ठेन दक्षिणकपोलम्]

---

[1] गोकर्णाकृतिहस्तेन माषमग्नं जलं पिबेत् । तन्न्यूनमधिकं पीत्वा सुरापानसमं भवेत् ॥ (वैद्यनाथ-दीक्षितीये आह्निक-काण्डः)

दक्षिणं तु करं कृत्वा गोकर्णाकृतिवत् पुनः । त्रिः पिबेद्दक्षिणेनाम्बु द्विरास्यं परिमार्जयेत् ॥ (वैद्यनाथ-दीक्षितीये आह्निक-काण्डे स्मृति-भास्कर-वचनम्)

[2] अङ्गुष्ठमूलेन ततो मुखं वै समुपस्पृशेत् ॥ अङ्गुष्ठानामिकाभ्यां तु स्पृशेन्नेत्रद्वयं ततः । तर्जन्यङ्गुष्ठयोगेन स्पृशेन्नासापुटद्वयम् ॥ कनिष्ठाङ्गुष्ठयोगेन श्रवणे समुपस्पृशेत् । मध्यमाङ्गुष्ठयोगेन अंसे द्वे समुपस्पृशेत् ॥ सर्वासामेव योगेन हृदयं समुपस्पृशेत् । संस्पृशेद्वै शिरस्तद्वदङ्गुष्ठेन तलेन वा ॥ (वैद्यनाथ-दीक्षितीये आह्निक-काण्डः)

அபி⁴வாத³யே ( ) (த்ரயார்ஷேய/பஞ்சார்ஷேய/. . .) ப்ரவராந்வித ( ) கோ³த்ர: ஆஶ்வலாயநஸூத்ர: ருʼக்³வேதா³ந்தர்க³த-ஶாகல-ஶாகா²-அத்⁴யாயீ () ஶர்மா நாமாஹம் அஸ்மி போ⁴: ||

நமஸ்கார: |

ஸமர்பணம்

[**இரு முறை ஆசமனம் செய்யவும்.**]

காயேந வாசா மநஸேந்த்³ரியைர்வா
புத்³த்⁴யா(அ)(அ)த்மநா வா ப்ரக்ருʼதே: ஸ்வபா⁴வாத் |
கரோமி யத்³யத் ஸகலம்ʼ பரஸ்மை
நாராயணாயேதி ஸமர்பயாமி ||

இதி விஷ்ணும்ʼ ஸ்ம்ருʼத்வா அநேந மாத்⁴யாஹ்நிக-ஸந்த்⁴யாக்²யேந கர்மணா ஸ்ரீ-பரமேஶ்வர: ப்ரீயதாம் | ௐ தத்ஸத்³ப்³ரஹ்மார்பணமஸ்து ||

ரக்ஷா

[வ்யாஹ்ருʼதியால் ஜபம் செய்த இடத்தை ப்ரோக்ஷணம் செய்து ரக்ஷை எடுத்துக்கொள்ளவும்.]

அத்³யா நோ தே³வ ஸவித இத்யஸ்ய மந்த்ரஸ்ய ஶ்யாவாஶ்வ-ஆத்ரேய ருʼஷி:। ஸவிதா தே³வதா। கா³யத்ரீ ச²ந்த³:। ஜப-ரக்ஷ-ஸ்வீகரணே விநியோக³:॥

அத்³யா நோ தே³வ ஸவித: ப்ரஜாவத்ஸாவீ: ஸௌப⁴க³ம் | பரா து³: ஷ்வப்ந்யம்ʼ ஸுவ |
விஶ்வாநி தே³வ ஸவிதர்து³ரிதாநி பரா ஸுவ | யத்³ப⁴த்³ரம்ʼ தந்ந ஆ ஸுவ |
|| இதி மாத்⁴யாஹ்நிக-ஸந்த்⁴யாவந்த³ந-உத்தரபா⁴க³: ||

❀❀❀

ஆப்³ரஹ்மலோகாதா³ஶேஷாத்³ ஆலோகாலோகபர்வதாத் |
யே வஸந்தி த்³விஜா தே³வா: தேப்⁴யோ நித்யம்ʼ நமோ நம: ||

[குரு மற்றும் பெரியோர்களை நமஸ்கரித்து அபிவாதனம் செய்ய வேண்டும்.]

विश्वा॑नि देव सवितर्दुरि॒ता॒नि॒ परा॑ सुव । यद्भ॒द्रं तन्न॒ आ सु॑व ।
॥इति माध्याह्निक-सन्ध्यावन्दन-उत्तरभागः ॥

आब्रह्मलोकादाशेषाद् आलोकालोकपर्वतात् ।
ये वसन्ति द्विजा देवाः तेभ्यो नित्यं नमो नमः ॥

[गुरून् वृद्धांश्च नमस्कृत्य अभिवादयेत् ।]

You Tube उपन्यासाः உபன்யாஸங்கள்

ब्रह्मश्री-कै॰ भरणीधर-शास्त्रिणः

ப்ரஹ்மஶ்ரீ கை. பரணீதர-ஶாஸ்த்ரிகள்

सन्ध्यावन्दनम्
ஸந்த்யாவந்தநம்
29.04.2018, க்ருஷ்ணகிரி

आशौच-सन्ध्यावन्दन-विधिः (स्मृति-सन्देशः)
ஆஶௌச காலத்தில் ஸந்த்யாவந்தநம் செய்யும் முறை
ஸ்ம்ருதி ஸந்தேஶம்

सन्ध्यावन्दनम्
ஸந்த்யாவந்தநம்
22.03.2019, டெல்லி

ஸாயம்' ஸந்த்⁴யாவந்த³நம்

[அஸ்தமனத்திற்கு 3 நாழிகைகள் (≈72 நிமிடங்கள்) முன்பு ஸாயம் ஸந்த்யா காலம்.]

ஆசமநம் [இரு முறை]

[வடக்கை நோக்கி ஆஸனத்தில் அமர்ந்து பசுமாட்டின் காதுபோல் கையை வைத்துக்கொண்டு உளுந்து மூழ்கும் அளவிலான ஜலத்தை ப்ராஹ்ம தீர்த்தத்தினால் மூன்று முறை உறியாமல் பருகவும்.]

அச்யுதாய நம: | அநந்தாய நம: | கோ³விந்தா³ய நம: | (61)

[கட்டை விரலால் உதட்டை இரண்டு முறை துடைத்து மூன்று விரல்களால் ஒரு முறை வாயை துடைத்து கையை அலம்பவும்.]

[கீழ்காட்டிய விரல்களால் அந்த அந்த நாமாவை ஸ்மரித்து அந்த அந்த அங்கங்களை தொடவும்.] (62)

1. கேஶவ [கட்டை விரலால் வலது கன்னம்]
2. நாராயண [கட்டை விரலால் இடது கன்னம்]
3. மாத⁴வ [மோதிர மற்றும் கட்டை விரல்களை சேர்த்து வலது கண்]
4. கோ³விந்த³ [மோதிர மற்றும் கட்டை விரல்களை சேர்த்து இடது கண்]
5. விஷ்ணோ [ஆள்காட்டி மற்றும் கட்டை விரல்களை சேர்த்து வலது மூக்கு]
6. மது⁴ஸூத³ந [ஆள்காட்டி மற்றும் கட்டை விரல்களை சேர்த்து இடது மூக்கு]
7. த்ரிவிக்ரம [சுண்டு மற்றும் கட்டை விரல்களை சேர்த்து வலது காது]
8. வாமந [சுண்டு மற்றும் கட்டை விரல்களை சேர்த்து இடது காது]

---

(61) கோ³கர்ணாக்ரு'திஹஸ்தேந மாஷமக்³நம்' ஜலம்' பிபே³த் | தந்ந்யூநமதி⁴கம்' பீத்வா ஸுராபாநஸமம்' ப⁴வேத் || (வைத்³யநாத²-தீ³க்ஷிதீயே ஆஹ்நிக-காண்ட³:)

த³க்ஷிணம்' து கரம்' க்ரு'த்வா கோ³கர்ணாக்ரு'திவத் புந: | த்ரி: பிபே³த்³த³க்ஷிணேநாம்பு³ த்³விராஸ்யம்' பரிமார்ஜயேத் || (வைத்³யநாத²-தீ³க்ஷிதீயே ஆஹ்நிக-காண்டே³ ஸ்ம்ரு'தி-பா⁴ஸ்கர-வசநம்)

(62) அங்கு³ஷ்ட²மூலேந ததோ முக²ம்' வை ஸமுபஸ்ப்ரு'ஶேத் || அங்கு³ஷ்டா²-நாமிகாப்⁴யாம்' து ஸ்ப்ரு'ஶேந்நேத்ரத்³வயம்' தத: | தர்ஜந்யங்கு³ஷ்ட²யோகே³ந ஸ்ப்ரு'ஶேந்நாஸாபுடத்³வயம் || கநிஷ்டா²ங்கு³ஷ்ட²யோகே³ந ஶ்ரவணே ஸமுப-ஸ்ப்ரு'ஶேத் | மத்⁴யமாங்கு³ஷ்ட²யோகே³ந அம்'ஸே த்³வே ஸமுபஸ்ப்ரு'ஶேத் || ஸர்வாஸாமேவ யோகே³ந ஹ்ரு'த³யம்' ஸமுபஸ்ப்ரு'ஶேத் | ஸம்'ஸ்ப்ரு'ஶேத்³வை ஶிரஸ்தத்³வத³ங்கு³ஷ்டே²ந தலேந வா || (வைத்³யநாத²-தீ³க்ஷிதீயே ஆஹ்நிக-காண்ட³:)

सायं सन्ध्यावन्दनम्

[अस्तमयात् पूर्वं घटिकास्तिस्रः सायं सन्ध्याकालः ।]

आचमनम् [(द्विः)]

[उदङ्मुखासीनः गोकर्णाकृतिहस्तेन त्रिः माषमग्नं जलं पिबेत् ।]

अच्युताय नमः । अनन्ताय नमः । गोविन्दाय नमः ।(61)

[द्विः परिमृज्य । सकृदुपस्पृश्य ।]

[निर्दिष्टाभिरङ्गुलीभिः तत्तन्नाम संस्मृत्य तत्तदङ्गं स्पृशेत् ।](62)

1. केशव [अङ्गुष्ठेन दक्षिणकपोलम्]
2. नारायण [अङ्गुष्ठेन वामकपोलम्]
3. माधव [अनामिकाङ्गुष्ठयोगेन दक्षिणनेत्रम्]
4. गोविन्द [अनामिकाङ्गुष्ठयोगेन वामनेत्रम्]
5. विष्णो [तर्जन्यङ्गुष्ठयोगेन दक्षिणनासापुटम्]
6. मधुसूदन [तर्जन्यङ्गुष्ठयोगेन वामनासापुटम्]
7. त्रिविक्रम [कनिष्ठिकाङ्गुष्ठयोगेन दक्षिणकर्णम्]
8. वामन [कनिष्ठिकाङ्गुष्ठयोगेन वामकर्णम्]
9. श्रीधर [मध्यमाङ्गुष्ठयोगेन दक्षिणबाहुम्]
10. हृषीकेश [मध्यमाङ्गुष्ठयोगेन वामबाहुम्]

---

(61) गोकर्णाकृतिहस्तेन माषमग्नं जलं पिबेत् । तन्न्यूनमधिकं पीत्वा सुरापानसमं भवेत् ॥ (वैद्यनाथ-दीक्षितीये आह्निक-काण्डः)

दक्षिणं तु करं कृत्वा गोकर्णाकृतिवत् पुनः । त्रिः पिबेद्दक्षिणेनाम्बु द्विरास्यं परिमार्जयेत् ॥ (वैद्यनाथ-दीक्षितीये आह्निक-काण्डे स्मृति-भास्कर-वचनम्)

(62) अङ्गुष्ठमूलेन ततो मुखं वै समुपस्पृशेत् ॥ अङ्गुष्ठानामिकाभ्यां तु स्पृशेन्नेत्रद्वयं ततः । तर्जन्यङ्गुष्ठयोगेन स्पृशेन्नासापुटद्वयम् ॥ कनिष्ठाङ्गुष्ठयोगेन श्रवणे समुपस्पृशेत् । मध्यमाङ्गुष्ठयोगेन अंसे द्वे समुपस्पृशेत् ॥ सर्वासामेव योगेन हृदयं समुपस्पृशेत् । संस्पृशेद्वै शिरस्तद्वदङ्गुष्ठेन तलेन वा ॥ (वैद्यनाथ-दीक्षितीये आह्निक-काण्डः)

https://asthikadharmam.org/

आस्तिक-धर्मः ஆஸ்திக தர்மம்